

Handläggare: Anders Larsson
Telefon: 08-50825 013

Till
Socialtjänst- och
arbetsmarknadsnämnden

Anvisningar för upphandlingar inom omsorg om personer med funktionsnedsättning enligt LSS

Yttrande över remiss från kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner förvaltningens yttrande som svar på remissen.
2. Tjänsteutlåtandet överlämnas till kommunstyrelsen.

Dag Helin

Eddie Friberg

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade den 26 maj 2008 att valfrihet ska införas inom omsorg om personer med funktionsnedsättning enligt LSS. I samband med detta beslutades att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram anvisningar och organisation för kommande upphandlingar. Förslaget innebär att staden från och med den 1 september 2009 ska tillämpa lagen om valfrihetssystem (LOV) för upphandling av enskilt drivna verksamheter inom boende och daglig verksamhet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning enligt LSS samt att Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden uppmanas att genomföra upphandlingar, avseende boende och daglig verksamhet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning enligt LSS, enligt LOV, godkänna leverantörer och förvalta avtal.

Förvaltningen föreslår att nämnden tillstyrker kommunstyrelsens förslag om att från och med den 1 september 2009 tillämpa LOV för upphandling av enskilt drivna verksamheter inom boende och daglig verksamhet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning enligt LSS. Förvaltningen föreslår även att nämnden tillstyrker förslaget om att nämnden ska genomföra upphandlingarna enligt LOV, godkänna leverantörer och förvalta avtal.

Bilaga

Förslag till anvisningar för upphandlingar inom omsorg om personer med funktionsnedsättning enligt LSS.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom kansliavdelningen.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade den 26 maj 2008 att valfrihet ska införas inom omsorg om personer med funktionsnedsättning enligt LSS. I samband med detta beslutades att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram anvisningar och organisation för kommande upphandlingar. Förslag till anvisningar lämnas i tjänsteutlåtande från stadsledningskontoret 2009-03-23. Remissen bilägges. Remisstiden går ut den 1 juli 2009.

Ärendet har även remitterats till samtliga stadsdelsnämnder samt kommunstyrelsens handikappråd.

Remissen i sammanfattning

Den 1 januari 2009 trädde LOV i kraft i Sverige och kan tillämpas på bl.a. omsorgs- och stödverksamhet för äldre och för personer med funktionsnedsättning. Lagen är avsedd att fungera som ett frivilligt verktyg för de kommuner och landsting som vill konkurrenspröva verksamhet för att därigenom överlåta valet av utförare till brukaren.

För att öka utbudet av verksamheter inom omsorg om personer med funktionsnedsättning som ska finnas med i valfrihetssystemet föreslår stadsledningskontoret att upphandlingar av enskilt drivna verksamheter ska göras i enlighet med LOV. För att effektivisera upphandlingsprocessen föreslås vidare att socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden får ansvar för stadens upphandlingar enligt LOV inom omsorg om personer med funktionsnedsättning. Ansvaret innebär att genomföra upphandlingar, godkänna leverantörer och förvalta avtal.

Den upphandlande myndigheten som vill tillämpa LOV måste annonsera löpande på en nationell webbplats för valfrihetssystemet. Såväl privata företag som ideella organisationer kan ansöka om att bli godkända som leverantörer. Alla leverantörer som ansökt om att få vara med i ett valfrihetssystem och som uppfyller de fastställda kraven godkänns, varefter kontrakt tecknas. Lagen bygger på att det inte är någon priskonkurrens mellan leverantörerna. Den enskilde personen ges i stället möjlighet att välja den leverantör som han eller hon uppfattar tillhandahåller den bästa kvaliteten. I lagen anges det att det ska finnas ett ickevalsalternativ för personer som inte väljer.

Organisation och ansvarsfördelning

Kommunfullmäktige beslutar om ersättning till utförarna. Kommunfullmäktige kan även besluta om ändringar i kvalitetskrav. Mindre ändringar av avtalsvillkor och kvalitetskrav, t.ex. beroende på ändrad lagstiftning, teknisk utveckling m.m. bör kunna beslutas av förvaltningsdirektören inom det ansvar som kommunfullmäktige ger social- och arbetsmarknadsnämnden i och med detta ärende.

Godkännandeprocess

För att kunna hantera ansökningar och information om godkända leverantörer föreslår stadsledningskontoret att staden beslutar om nya leverantörer vid fastställda tidpunkter under året. Stadsledningskontoret föreslår att dessa beslutstillfällen bör vara minst fyra per år.

Lagstiftningen syftar till att ge de leverantörer som vill komma in på marknaden större möjligheter att göra det när det passar dem utan att vänta på en upphandling.

Avtalstider

När arbetet bedrivs i enlighet med LOV kan leverantörerna ansöka om att bli godkända löpande under året.

Stadsledningskontoret föreslår att avtalstiden sätts till ett år med möjlighet till förlängning, ett år i taget sammanlagt maximalt 3 år, utan att en ny ansökan behöver lämnas in.

Uppföljning och hävning av avtal

En god uppföljning är nödvändig som garant såväl för kvalitet som för ekonomi när allt fler utförare bedriver kommunalt finansierad verksamhet.

Stadsledningskontoret förslår att socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att förvalta avtalen och därmed följa upp de leverantörer som godkänns enligt LOV. Avtal med utförare som inte lever upp till staden kvalitetskrav eller som är oseriösa i ekonomiskt eller juridiskt hänseende bör hävas.

Behov av systemstöd

Övergången från upphandling enligt LOU till en LOV-process innebär vissa nya moment som kräver ett administrativt stöd för att staden ska kunna garantera kvaliteten i sitt arbete med valfrihet.

En av de större förändringarna som inträder i samband med LOV-systemet är att staden kommer att ha en mängd leverantörer med olika avtalstider beroende på när de kommer in i systemet. Utvecklingen av ett administrativt stöd pågår på stadsledningskontoret för att hålla reda på vilka leverantörer som finns, när deras avtal går ut och när de behöver förlängas.

Information och kommunikation

Enligt LOV ska den upphandlande myndigheten lämna information till enskilda om samtliga leverantörer som myndigheten tecknat kontrakt med inom ramen för valfrihetssystemet.

Idag tillämpas valfrihet inom andra verksamhetsområden och staden använder "Jämför service" för att sprida information till medborgarna. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden förslås få ansvar för att uppdatera informationen i "Jämför service" när nya utförare kommer in i systemet enligt LOV eller när någon faller ifrån.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen föreslår att nämnden tillstyrker kommunstyrelsens förslag om att från och med den 1 september 2009 tillämpa LOV för upphandling av enskilt drivna verksamheter inom boende och daglig verksamhet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning enligt LSS. Förvaltningen föreslår även att nämnden tillstyrker förslaget om att nämnden ska genomföra upphandlingarna enligt LOV, godkänna leverantörer och förvalta avtal. Dock ska framhållas att det är ett nytt och omfattande, ofinansierat, uppdrag som läggs på nämnden och förvaltningen.

Stadsledningskontoret föreslår att avtalstiden sätts till ett år med möjlighet till förlängning ett år i taget, maximalt 3 år. Förvaltningen anser att avtalstiderna borde vara längre. Tre år med möjlighet till förlängning två år är lämplig avtalstid .

Längre avtalstider medför trygghet och kontinuitet för brukarna. Längre avtalstider medför även trygghet för utförarna. En kort avtalstid kan medföra att utförare kan avstå från att ansöka om att bli godkänd som utförare.

Att genomföra upphandlingarna enligt LOV innebär: upprättande av förfrågningsunderlag, godkännande av leverantörer förvaltning av avtal, följa upp de leverantörer som godkänts samt svara för löpande information till medborgarna om nya leverantörer och leverantörer som fallit ifrån. Förvaltningen bedömer att det behövs en omfattande administration för att kunna genomföra upphandlingarna enligt LOV och att personalförstärkningar, alternativt omdisponering av resurser inom förvaltningen, kommer att bli nödvändiga.

Förvaltningen anser att det är viktigt att kommande riktlinjer innehåller en tydlig tidsplan när olika åtgärder ska vidtas. Inte minst viktigt, är att det klart framgår när förvaltningen förväntas påbörja upphandlingen enligt LOV och när avtal ska vara slutna.